

Translocatie van de Lentevuurspin in Vlaanderen

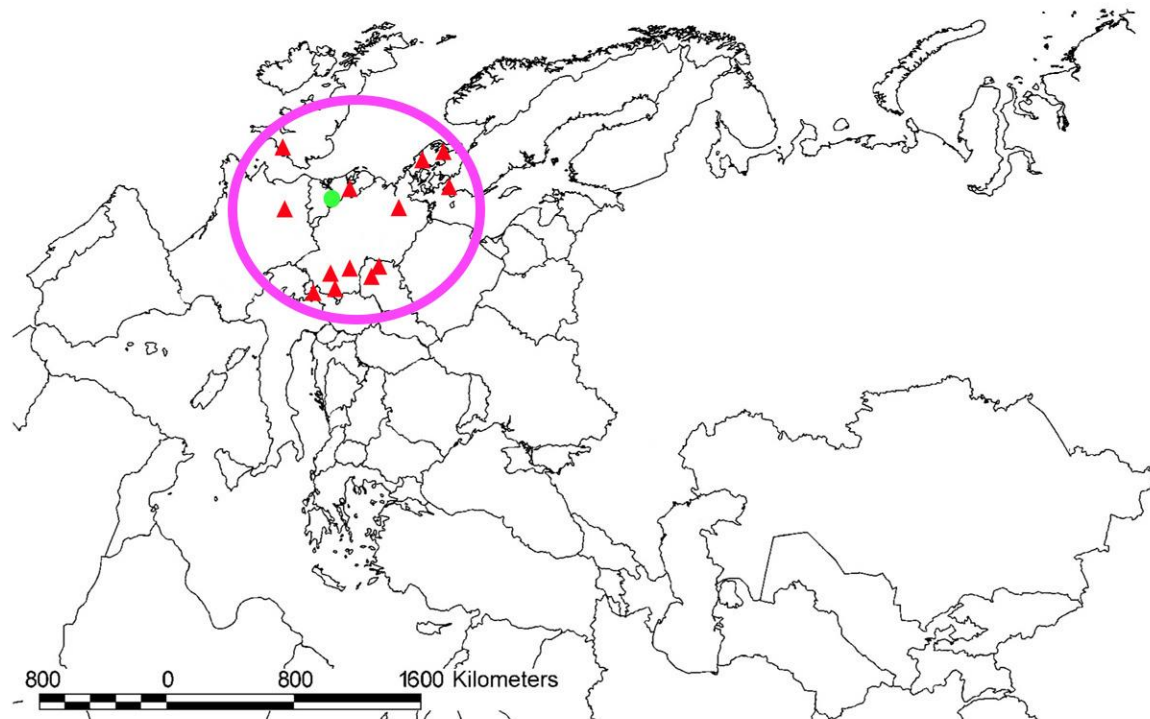
Foto: Mona Van Dousselaere

Problematiek

- Heel sedentaire levenswijze > jongen vestigen zich in de omgeving van 'ouderlijk nest' (geen 'ballooning')
- Versnippering verhindert dat geschikt geworden/gemaakte habitat terug kan gekoloniseerd worden > "uitdoofscenario"
- Minder/geen(?) nood aan genetische 'verrijking'
 - mogelijk zelfs nadelig (verstoring van (epi)genetische aanpassingen aan lokale omstandigheden?)
 - belang van check of reeds populatie aanwezig

Situatie wereldwijd

- Endemisch voor Noord-West Europa (8 landen)
- In alle landen zeldzaam, maar soms grote populaties (oa.Veluwe)
- Nog veel foutieve data in omloop (van voor revisie Rezac et al. 2008)

Situatie België

- Ontdekking op 20 mei 2009

Lentevuurspin weer in het land na 100 jaar

VRIJDAG 6 JANUARI 2012 HET NIEUWSBLAD

Kleurrijk spinnetje is alweer met uitsterven bedreigd

Meer dan honderd jaar lang werd ze gezocht maar niet gevonden in ons land: de lentevuurspin. Nu is het felkleurige beestje weer opgedoken in Lommel. Dat was meteen het goede nieuws, want opnieuw dreigt de spin uit te sterven.

JESSE VAN REGENMORTEL

De lentevuurspin is ongelofelijk zeldzaam, vertelt spinnen-

kenner Koen Van Keer. 'Ondanks de opvallende kleur, werd ze de afgelopen eeuw nooit waargenomen in ons land.' In 2007 werd een expeditie op poten gezet, met als doel het verloren gewaande diertje terug te vinden. 'We kregen een tip dat ze was opgedoken in Lommel, in de Kempen. In 2009 hebben we de lentevuurspin uiteindelijk gevonden.' Op het industrieterrein Kristalpark 3 bleek zich een hele kolonie van de beestjes schuil te houden. 'Ruw geschat zitten er tussen de 5.000 en 10.000 spinnen', vertelt Van Keer. 'De voorbije twee jaar hebben we in het geheim hard gewerkt om de

populatie andere voorlof. De kolonies te wonen. Maar kiesket leefom; moeilijk kolonies dwijgt de Belg kanen gr jeren u Dus w doen o van de den. B wordt c zome, 'C econon dwars. meise i om ron

Chris Dusauchoit wil 'mooiste spin ter wereld' redden

Meer dan honderd jaar was de lentevuurspin niet meer gezien, tot ze begin januari weer opdook in Lommel. Maar het kleurige beestje is alweer met uitsterven bedreigd. Daarom doet Chris Dusauchoit in zijn programma *Dieren in Nesten* - zaterdag op Eén - een vurige oproep om de lentevuurspin te redden.

'Het is misschien de mooiste spin ter wereld', zegt hij. 'Ze wordt momenteel gespot in acht landen en wordt daar wettelijk beschermd. Ook wij mogen de kwetsbare spin niet aan haar lot overlaten.' (cdh)

SOORT AL OPNIEUW BEDREIGD DOOR AANLEG INDUSTRIETERREIN

'Uitgestorven' spin duikt na 113 jaar op in Limburg

In Limburg blijkt een diersoort te leven die al 113 jaar niet meer was gezien in ons land. En hoewel het maar gaat om een spin, is de vondst erg spectaculair. Want de populatie van de lentevuurspin die in Lommel gedijt, is waarschijnlijk de grootste ter wereld. «Het is alsof je plots honderden reuzenpanda's ontdekt», klinkt het enthousiast. Maar de vreugde dreigt van korte duur te zijn. Want de spinnen zitten op een toekomstig bedrijventerrein.

STEVEN SWINNEN & GUY VAN VLIEDEN

De vondst van de lentevuurspin in het noorden van Limburg dateert al van twee jaar geleden, maar ze is al die tijd geheimgehouden om het onderzoek naar het beestje niet te verstoren. De soort komt wereldwijd maar in acht landen voor en nergens

dragen. Gevaarlijk zijn ze niet. Lentevuurspinnen kunnen alleen maar gedijen op zandgrond omdat ze verticale gangtjes graven van een tiental centimeter diep. Die bekleden ze met een zachte laag spinseel om er hun eitjes te leggen. Het vrouwtje is bijzonder begaafd met haar kroost: zo draagt ze de eicorons geregeld naar boven om ze zonnewarmte te gunnen. Alser jonge spinnetjes zijn, brengt ze die halfverteerde voedsel. En uiteindelijk levert ze het summum van moederzorg af door zich in het gangtje op te sluiten en zichzelf door haar jongen te laten verorberen.

Megabedrijf

Dat de soort zo kieskeurig is qua leefgebied, dreigt de vijf- tot tienduizend exemplaren in Lommel echter heel zuur op te breken. Het stadsbestuur heeft op de vroegere Balim-terreinen immers een gigantisch industriepark gepland. «We hebben al heel wat Europese subsidies gekregen om het terrein klaar te maken voor de komst van een megabedrijf», zegt burgemeester Peter Vanvelthoven (sp.a). «De vondst

van die spinnen is wel fantastisch, maar het was beter geweest als ze in een natuurgebied leefden.» Pogingen van natuurbeschermers om de populatie beestje bij beetje naar vergelijkbare plaatsen in de buurt te verhuizen, lij-

ken tot nu toe niet succesvol. En zelf kan de spin zich niet over grote afstanden verplaatsen. Omdat de jongen al redelijk zwaar zijn als ze uit hun tunneltje komen, kunnen ze zich niet aan een gesponnen draad met de wind laten meevoeren - zoals veel andere soorten dat doen. «We hopen dan ook dat er toch een stuk van de huidige vindplaats bewaard kan blijven», zegt spinnenkenner Koen Van Keer. «De lentevuurspin is wereldwijd met uitsterven bedreigd, wat maakt dat de Lommelse dieren cruciaal zijn voor het voortbestaan van de soort. In het

Verenigd Koninkrijk, waar ze 'ladybird spider' genoemd wordt vanwege de vlekjes die aan lieveheersbeestjes doen denken, worden kosten noch moeite gespaard en is al een grootscheepse nationale reddingscampagne op poten gezet.» Volgende week gaan de betrokken autoriteiten met de natuurbeschermers rond de tafel zitten om te bekijken of de lentevuurspin nog een toekomst heeft in ons land.

Brans van A
In een fa
Arcelor is
Sclession
terpl
nag besli
ovens va
sluiten. D
1.000 jobs

Geme
jaar
te

Midden n
ernogste
ren die h
nog niet b
het Vlaar
Binnenla
Voor de j
waren dat
42. De ge
OCMW's
ningen te
aan het A
zijn beurt
de Nation
Het INR
maandelij
Eurostat.

Lentevuurspin

Grootte lichaam (zonder poten) ♂ 1 cm ♀ 1,5 tot 2 cm

Het mannetje van de lentevuurspin is fel oranje gekleurd. Het wijfje (rechts) is daarentegen opvallend grijs.

Lentevuurspin na meer dan eeuw herontdekt

Ons land is een diersoort rijk. Arbei, de Belgische Arachnologische Vereniging, heeft de lentevuurspin na meer dan een eeuw herontdekt op de Lommelse heide. Omdat het landschap er wordt ontwikkeld tot bedrijventerrein, denkt men eraan de spin te verhuizen.

De lentevuurspin heeft iets mythisch. De soort bleef na haar laatste beschrijving in 1896 welgedijd 116 jaar zo onzichtbaar dat ze de bijnaam 'Monster van Lech' kreeg. Maar de spin bestond da wel. Het mannetje heeft een opmerkelijk rode rug met zwarte stippen, wat hem in Engeland de naam 'Ladybird Spider' (lieveheersbeestjespin) opleverde.

Het vrouwtje daarentegen is een opvallende, zwarte verschijning. Ze is dus te moeilijker te vinden omdat ze haar nest op en onder de grond maakt, waar ze insecten vangt en zich ten slotte letterlijk door haar kroost laat uitzijten. Door die originele manier van leven, is de kans op een ontmoeting met de mens heel gering. De lentevuurspin voor leden dan ook vaak onbestaan.

Maar het lange leven van dit rare gevonden natuurwonder is hoogst onzeker. De enige levende populatie in ons land, en tevens de grootste ter wereld, is gevestigd op het industrieterrein Kristalpark tussen Balen en Lommel', zegt spinnenkenner Koen Van Keer. Het probleem is dat de soort maar heel beperkte verspreidingsmogelijkheden heeft. 'Ze is niet in staat om zoals andere spinnen via spinzelden lange afstanden te overbruggen, en overwegen te zweven. Als het industrieterrein wordt ontwikkeld zonder met de beperkingen van de spin rekening te houden, dan maakt dit een kruis over 95 procent van de soort. Het betekent dat ook zo goed als zeker het einde van de lentevuurspin', stelt Van Keer.

spinnen alle overlevingskansen te geven. Het Kristalpark is bedoeld voor megaprojecten. Mogelijk is er wel toekomst voor spinnen en bedrijven samen. Maar er zijn ook geld en middelen uitgetrokken om te onderzoeken of de populatie kan worden verhuisd naar de Heuvels bij de Sahara.

Situatie België

- Ontdekking op 20 mei 2009

Situatie België

- Ontdekking op 20 mei 2009

"Ik kijk er nu al naar uit om mijn dochtertje, als ze wat ouder is, weetjes te vertellen over de werelden van onder meer de lentevuurspin", zegt Simoni. FOTO: BELGA

Matteo Simoni is de stem van prestigieuze docu 'Onze Natuur'

Hij praat vol passie over de lentevuurspin, de heikikker, de ringslang en het snelste dier op aarde, de slechtvalk. Nochtans hebben we geen bioloog of natuurwetenschapper aan de lijn, maar de Limburgse acteertrout Matteo Simoni, begin deze maand 35 lentes jong geworden. Vanaf nu is hij ook de voice-over bij *Onze Natuur*, de documentaire die focust op fauna en flora in België. "Ik vond het een grote eer dat ze me hebben gevraagd en ik heb het met veel liefde en passie gedaan", zegt Simoni. "Dat kan niet anders als je beseft hoeveel werk in *Onze Natuur* is gestoken: 900 draaidagen in de natuur, 2,5 jaar lang aan gewerkt. En ook: natuurfilmen, die kan je niet zomaar controleren of regisseren. Een dier komt pas uit zijn nest of holletje, als dat dier dat wil of nodig acht. Je moet echt het wonder laten gebeuren, en daar moet je dan op het juiste moment bij zijn om dat wonder vast te leggen."

Hoe belangrijk is een juiste stem bij zulke beelden?

"Heel belangrijk. Het moet zijn alsof een kijker de verteller naast zich in de zetel heeft zitten als ie de film gaat bekijken. Je kijkt naar de dieren via de stem en daarom mag zo'n stem niet geforceerd klinken of voor afleiding zorgen. Het moet een verlengstuk zijn van wat je ziet. Er kroop veel tijd en werk in de stemopnames, vooral het vinden van een juist ritme is belangrijk. Sommige zinnen zeg je met meer afstandelijkheid, andere meer betrokken. En ook het toevoegen van emotie is belangrijk. Als een slechtvalk tegen 400 kilometer per uur naar beneden duikt, is dat pure spanning. Zo'n spanning 'vertaalt' ik dan in het stemgedrag."

Wat vind je zelf van de film?

"Als acteur wil ik in elk project dat ik doe iets bijbrengen. Bij *Marina* ging een wereld voor me open over de Italiaanse migratie en hoe het voelt om een bui-

tenstaander te zijn. Bij *Patser* was dat gevoel compleet anders, net als bij *Zidow* die in oktober uitkomt en waarin ik de rol van Dennis Black Magic speel. En wat ik nu met *Onze Natuur* heb bijgeleerd, is ook weer compleet anders. Hoe haai met elkaar boksen: ongelooflijk! En wist je dat een heikikker - als ie hitzig is - helemaal blauw kleurt, als een soort smart *(lacht)*. Ik kijk er nu al naar uit om mijn dochtertje, als ze wat ouder is, weetjes te vertellen over de werelden van de lentevuurspin, ringslang en steekvlinder. Het is allemaal zo... wonderlijk. Zo'n lentevuurspinnetje is heel klein, maar als

"Het moet zijn alsof een kijker de verteller naast zich in de zetel heeft zitten als ie de film gaat bekijken. Je kijkt naar de dieren via de stem"

Matteo Simoni

je dan ziet hoe ze dat gefilmd hebben, met minicamera's, dat beestje lijkt gewoon gigantisch."

Kan onze natuur op tegen die van savannes, jungles, gizevelden en dergelijke?

"De emotie blijft hetzelfde bij. Een leeuw die een antilope aanvalt op een steppes van onze eigen, Belgische dieren die elkaar bespugen, afkicken... Wie valt aan? Wie trekt zich terug? Dat is eenzelfde soort spanning. Als ik er met mijn vrienden over bubbel, zeggen ze allemaal hetzelfde: eindelijk een film over onze Belgische natuur. Je ziet ook op een prachtige manier hoe onze seizoenen veranderen, van ijzige winters naar snikhete zomers."

Ben je zelf een natuurliefhebber?

"Als surfer koester ik een grote liefde voor de zee. Surfen is een combinatie van meditatie, lichaamskracht en natuur voor mij. Als je surft, voel je de oerkracht van het water. Ik heb al eens een plank tegen me aan gehad door een golf en er een geknede rib aan overgehouden. En je ziet dieren terwijl je het doet: zeehonden, pelikanen, dolfinen..."

Wat heeft je nog het meest verrast?

"De kwaliteit van de film. Dit is niet gemaakt door een beginnend regisseur, dat voel je al. Pim (Niesten, rvd) maakt documentaires voor de BBC, National Geographic... En nu dit: internationale topniveau. Nog maar eens een visiekaartje van ons België. Net zoals Lucas Dhont met zijn film *Close Cannes* veroverde of hoe Rinus Van de Velde overal ter wereld scoort met zijn hostkoeltokeringen. *Onze Natuur* laat iedereen zien hoe mooi België is. En de film is natuurlijk ook een wake-up call. Klimaatverandering valt niet meer te ontkennen. We moeten allemaal ons steentje bijdragen om onze natuur niet naar de kloven te laten gaan. Excuus voor de uitdrukking, maar deze film doet ons dat nog meer beseffen."

→ 'Onze natuur', vanaf 27 september in de zalen.

Pim Niesten (41), cameraman/regisseur

"De lentevuurspin móesten we hebben"

"Ik heb altijd gezegd: als ik een natuurdocumentaire in België maak, moet de lentevuurspin erin. Die spin is in ons land honderd jaar uitgestorven geweest. De soort is vrijwel onvindbaar omdat ze amper aan de opper-

vlakte komt. Ik heb niet alleen een mannetje kunnen filmen dat op zoek gaat naar een vrouwtje, maar ook een gevecht met een tweedeg mannetje én de ondergrondse bevruchting. Ik weet nog dat spin-

specialist Koen Van Keer op die cruciale momenten bijna in mijn nek stond te hijgen. (lacht) Om dit voor elkaar te krijgen, heb je veel vaardigheden en expertise nodig van verschillende mensen. Als het dan lukt, geeft dat veel voldoening." (td1)

Situatie België

- Ontdekking op 20 mei 2009
- Ontdekking 'mega-populatie' Lommel in 2010 (Telling in 2013: ± 2000 webjes op 10 lijntransecten van 1m breed en 100m lang > geëxtrapoleerd: 18.000 webjes op een oppervlakte van 90 x 100m > slechts relatief klein deel van gebied)

Situatie België

- Ontdekking op 20 mei 2009
- Ontdekking 'mega-populatie' Lommel in 2010
- Translocatie was quasi 'no brainer'
 - Kristalpark III, industriezone > Natuurpunt kon na intensieve onderhandelingen zone van ±50ha aankopen, maar habitat Lentevuurspin een pak groter (±200ha)

Werkgevers tegenover natuurminnaars

Zonnepark pal in spinnenbiotoop

Het grootste zonnepark van de Benelux komt in het gebied waar vier jaren geleden de zeldzame lentevuurspin werd herontdekt.

BRUSSEL | Dit is de mooiste Belgische spin. Misschien wel de mooiste spin ter wereld. Aldus televisiepresentator Chris Dusauchoit, die in 2012 een videoboodschap wijdde aan de ontdekking van de lentevuurspin in Lommel. 'Ik roep iedereen op alles in het werk te stellen om deze unieke spin te beschermen', bleef hij

de biotoop was reëel, want het gebied was op het moment van de ontdekking al ingekleurd als industrieterrein. Vorige week maakte de Limburgse Reconversie-maatschappij (LRM) bekend dat een deel van het gebied voor een mega-zonnepark van 110 hectare bestemd zal zijn.

Dat komt hard aan, want de ontdekking van de spin in 2012 was een euforisch moment. Nadat een studente in 1997 terloops had opgemerkt een bijzondere spin gezien te hebben, begonnen arachnologen een reeks zoektochten die in 2009 tot de ontdekking

'Hemeltergend groen fanatisme dat elke vooruitgang in de kiem wil smoren'

VOKA EN VKW

kolonie werd gelokt natuurlimnend Vlaai zijn vreugde geen b omdat de lentevuurspin lang afwezig geweest grondgebied. De ontde de alle grote nieuwen

De plannen voor park lokten ook natu uit. De Projectgroep L zette afgelopen we alarmkreet op Facel triest', vindt Pieter Cox van de projectgroep het zonneparkplan. 'Ik ben voorstander van groene energie, maar niet op deze manier.'

Open oorlog tussen werkgevers en groenen

Zonnepanelenpark Lommel zaait verdeeldheid

LOMMEL - De werkgeversorganisaties VKW Limburg en Voka zijn niet te spreken over het protest van de Lommelse natuurverenigingen. Die verzetten zich tegen de komst van het grootste zonnepanelenpark van Europa. VKW en Voka hebben het over 'hemeltergend groen protest'. De groene jongens blijven bij hun standpunt.

'De Noordding, het E nu dit. Gr dingplaf sen in d

Zeldzaam spinnetje bedreigd door zonnepanelen

De zeldzame lentevuurspin - volgens biologen een zeldzaamheid vergelijkbaar met de haast uitgestorven pandabbeer - veroorzaakt een strijd tussen werkgevers en groene jongens.

Aanleiding voor de ruzie zijn plannen om op een door de natuur overwoerd industrieterrein in het Limburgse Lommel een gigantisch zonnepanelenpark meer te poten, inclusief nieuwe bedrijven daaronder. Maar natuurbeschermers protesteren dat het bos de thuis is van de lentevuurspin. 'Het zou het einde zijn van de spin wereldwijd', waarschuwt Natuurpunt Limburg. De werkgevers hebben het echter over 'hemeltergend groen protest'. Ze snappen het pleidooi niet van de groene jongens voor een 'virtueel insectenbos'. 'Spinnen zijn geen insecten', zeggen de liefhebbers flin- tjes. Het zijn gileedpotige dieren. 'Als de werkgevers iets belichelijk wil- len maken, dat ze het dan met kennis van zaken doen', aldus de Belgische spinvereniging Arabel.

Wat doen wij? Wij gaan de grootste populatie van de zeldzame soort onder zonnepanelen begraven', zegt Davy Paulus. 'Wij worden onrechtvaardig als dwarsliggers, maar wij reken wel alternatieven aan. Er liggen enorme lege betonnen vlaktes in afwachting van de herinrichting van de Hazeren Rijn en de verbinding van het Kanaal-Reyffels Waasland kunnen die locaties niet gebruikt worden?'

Roel DAMMANS
protest. Het in- waar de men wordt nu g grote waande- eudegrond met

toevallig alle beschermde soor- ten insecten van Europa', klinkt het. Davy Paulus van de Verenigde Natuurverenigingen van Lommel reageert: 'Groene energie mag niet ten koste van waardevolle natuur en biodiversiteit gaan. Overigens het zonnepark is niet bedoeld voor de Lommelse gezinnen, maar enkel een lokmiddel om bedrijven naar Lommel te halen.'

►Blz. 5

LOMMEL

Natuurpunt koopt industriegrond om dieren te beschermen

De lentevuurspin wordt zo beter beschermd. België

Natuurpunt koopt 45,85 hectare industriegrond op het Kristalpark III in Lommel. Het creëert een groenbuffer om beschermde diersoorten, zoals de zeldzame lentevuurspin, een kans te geven. «Dit toont dat bedrijven zich op een natuurvriendelijke manier kunnen vestigen en groeien binnen onze regio», zegt burgemeester Peter Vanvelthoven.

In een speciaal opgesteld charter erkent Kristalpark III dat er binnen de groenbuffer natuurwaarden aanwezig zijn die niet gehinderd mogen worden. Onder de noemer 'Tijdelijke Natuur' krijgt Natuurpunt steeds voldoende tijd om welbepaalde soorten te verplaatsen naar de groenbuffer indien nodig. Natuurpunt respecteert op haar beurt de economi-

Toch ruimte voor mythische spin én zonnepanelen

Akkoord over topnatuur en bedrijven op Kristalpark III

26/10/2017 om 21:27 door Guy THUWIS

Vinr. Burgemeester Peter Vanvelthoven, Luc Winters (Natuurpunt), Koen Van Keer (Arabel), Lex Peeters (Levend Zand), Stijn Bijns (LRM) en Lieven De Schampelaere (Natuurpunt). Foto: Dick Demeij

HET BELANG VAN LIMBURG
NATUURPUNT 5 DECEMBER 2016

NIEUWS 15

Werkgevers zijn groen protest tegen zonnepark in Lommel spuugzat

Natuurverenigingen Lommel: 'Unieke biodiversiteit moet wijken terwijl er alternatieven zijn'

LOMMEL - Het protest van de Lommelse natuurverenigingen op de plannen voor het grootste zonnepark van Europa in Lommel staat op onbegrip van werkgeversorganisaties VKW Limburg en Voka. In een gezamenlijk persbericht hekelde ze het 'milieufanatisme in onze provincie'. 'Het is schrijnend dat een keuze voor groene energie, jobs en welvaart onderuit wordt gehaald door een pleidooi voor een virtueel insectenbos', klinkt het fors. Davy Paulus van de Verenigde Natuurverenigingen reageert koel: 'We hadden deze reactie verwacht, maar ze houdt geen steek.'

Als de plannen van LRM en het Autonom Gemeentebedrijf Lommel verwezenlijkt worden, is de stad binnen enkele jaren eigenaar van het grootste zonnepark van Europa. In totaal zouden 377.000 zonnepanelen op Kristalpark genoeg energie opkopen om 25.000 gezinnen van groene stroom te kunnen voorzien. Alleen is ze niet bestemd voor de Lommelaars, maar voor de bedrijven die zich willen vestigen op Kristalpark. 'Het zonnepark wordt opgedeeld in 15 loten. Bedrijven die een lot kopen, krijgen

inderdaad een groen stopcontact', zegt Ruben Lemmens van VKW Limburg. 'Maar het zonnepark zal er wellicht sneller zijn dan de bedrijven, dus in tussentijd wordt de opgewekte energie wel gebruikt voor de gezinnen.'

Compensatie 'In Limburg beseffen we al jaren op groen protest als er grote projecten moeten worden goedgekeurd: de Noord-Zuidverbinding, het Essersbos. Dit is de druppel die de emmer doet overlopen', vindt woordvoerder Johan Grauwels.

De grootste populatie ter wereld van de zeldzame lentevuurspin leeft op de plek waar het zonnepark in Lommel moet komen. nru.nl/nieuws

Situatie België

- Ontdekking op 20 mei 2009
- Ontdekking 'mega-populatie' Lommel in 2010
- Translocatie was quasi 'no brainer'
 - Kristalpark III, industriezone
 - op verschillende momenten al dan niet vermeende "urgentie"
 - ook "erfgoed-claims" en bijbehorende timing mbt graafwerken

**Waarom tientallen vrijwilligers
op handen en knieën de grond
afspeuren naar ... een spin: "Niks
doen was geen optie"**

Op handen en knieën hebben tientallen vrijwilligers de voorbije dagen de oogstrelende maar ook erg zeldzame lentevuurspin in veiligheid gebracht. De habitat van de beestjes in het Limburgse Lommel wordt straks namelijk een magazijnencomplex. "De spinnen verplaatsen naar een militair domein is een gok, maar het was dat of toestaan dat deze soort met zekerheid uitsterft."

Bedreigde lentevuurspinnen krijgen nieuwe thuis in Lommel

GROOTSTE SPINNENVERHUIS OOIT IN VLAANDEREN

LOMMEL

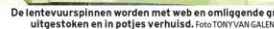
TOON ROYACKERS

DAVY PAULUS, NATUURPUNT

Geoevende ogen

Zaterdagmorgen kwamen de medewerkers ter plaatse met schopjes en buizen. Probleem is dat de spin ondergronds leeft, en alleen geoevende ogen zien de kleine webjes die ze bovengronds weven. «De voorbije weken zijn

Met schopjes en buizen in aanslag zoeken de vrijwilligers naar de lentevuurspinnen. Foto TONY VAN GALEN

De lentevuurspin, volgens kenners de mooiste spin van Europa. Foto TONYVAN GALE

KOEN VAN KEER, ARABEIJ

we omdat we identiek hetzelfde hebben zien gebeuren op Maatheide, het andere bedrijventerrein hier vlakbij. Helaas kunnen we niet alle spinnen verwijderen. Daarvoor ontbreekt het ons aan mankracht en middelen.»

Afgelopen weekend werden 200 lentevuurvuurschutters verhuisd.
«We hopen uit te komen op een totaal van 500 door de volgende weken verder te gaan», besluit Davy Paulus. «De duizenden exemplaren die hier zitten al makkelijk redden is onbegonnen werk. Vanaf 1 oktober wordt de hele terrein afgemaaid.»
«Er zijn nachts alternatieven, om meer natuur te behouden. Maar het is erop dat men voor de makkelijkste oplossing gaat. Het is heel makkelijk. We proberen nog steeds om bijkomende, spraken te maken, want voor de lentevuurpijn en andere zeldzame soorten blijft dit toch dramatisch.»

12

Op handen en knieën hebben tientallen vrijwilligers de voorbije dagen de oogstrelende maar ook erg zeldzame lentevuurspin in veiligheid gebracht. De habitat van de beestjes in

Lommel wordt straks namelijk een magazijnencomplex. "De spinnen verplaatsen, is een gok. Maar het was dat of toestaan dat deze soort met zekerheid uitsterft."

[illegible]

Bekroond risico

Het is al de tweede keer dat een bekende jaren tijd dat zo'n reddingsactie en verlosoperatie nodig is voor de spinners. "Maar altijd was geen optie", zegt Van Kesteren. "De laatste spin in Le Europa nu is enorm zeldzaam." En de miljoenenbeschermers krijgen het zelfs dat het bekend

[illegible]

nest nog snel hun moeder opeten, zijn ze te zwaar om zoals veel andere spinnensoorten met de wind mee te drijven, en aan gebiedsuitbreiding te doen', zegt spinnenex-

Wijzigingen plukken zo'n 33 bestemmingsplan af het gras, om zo te kunnen verhuizen naar een veilige locatie.

[illegible]

'De grootste populatie ter wereld zullen we nooit meer hebben, maar hopelijk zijn het er nog genoeg om de soort in stand te houden'

DAVY PAULUS
Natuurpunt

14 MAANDAG 3 SEPTEMBER 2011

500 uiterst bedreigde lentevuurspinnen krijgen nieuwe thuis in Lommel

Vorig weekend vond in Lommel 's lands grootste volksverhuizing plaats. Een paar honderd mannen, vrouwen en kinderen kregen in één dag tijd een nieuw onderkomen. Vrachtwagens, liften en dozen kwamen er niet aan te pas, wel tuinschepjes, buizen en plastic bakjes. Want het ging hem om lentevuurspinnetjes. "De meest bedreigde spinnensoort van ons land", luidt het bij Natuurpunt. "Verhuizen ze ze niet, dan sterven ze."

CHRIS SMIC

Het mooiste spinnetje van België – dat wel eens genoemd wordt – vind je enkel hier in Lommel. Maar de huist wel de grootste populatie ter wereld. Duizenden misschien zelfs tienduizenden exemplaren van het diertje dat tot 2 centimeter groot wordt en waarvan de mannetjes ook de grootste zijn. Maar nu is die gigantische populatie in gevaar. Want op het stukje oerheide waar ze leven wordt vanaf oktober de grootste zonnepanelenparkeerplaats van België neergepoot. Groene energie staat heere spinnetjes dus naar de rode spinnetjes dus naar de rode spinnetjes. De spinnetjes zijn de spinnetjes die opgevoerd zijn door Dady Paulus van Natuurpunt. "De heidegrond zal door de komst van de zon

DAVY PAULUS
NATUURPUNT

"De grootste populatie zullen we niet meer hebben, maar hopelijk wel genoeg om de soort in stand te houden"

nepanelen zo bewerkt worden dat ze er geen kans meer hebben. De afwisseling tussen grassen en open plekken zal zo van houden, zal weg zijn. Net zoals de zonnewarmte die de spinners nodig hebben zal verdwijnen door de schaduw van de panelen."

Vluchten naar betere oorden, kunnen ze zelf niet. "Omdat de jongen bij het verlaten van hun nest nog snel hun moeder opeten, zijn ze te zwaar om zoals veel andere spinsoorten met de wind mee te drijven, en aan gebiedsuitbreiding te doen", zegt spinnenexpert Koen Van Keer. "Daarom zijn ze zo zeldzaam geworden. Als ze ergens zitten, blijven ze in dat gebiedje. Dreigt daar gevaar, dan zijn ze kansloos."

Hopelijk genoeg

Nu ook, dus is er hulp nodig. Daarom streek Natuurpunt samen met de projectgroep Levend Zand er de afgelopen twee weekends neer voor een massale spinnenverhuizing. Gewapend met tuinschepjes haalden ze de beestjes uit de grond, waar ze zo'n tien centimeter diep in hun web wachten op prooien die passeren. "Met een kachelbuis delven we ze voorzichtig uit", zegt Paulus. "Om zo'n een vijfhonderdtal meter verderop in te graven in een natuurgebied waar er nu nog zo goed als geen zitten. Minuutjes werk waar toch wat tijd in kruip. Op één dag kunnen

De spinnen worden met tuinscheepjes uit de grond gehaald en 500 meter verderop weer ingegraven.

we er amper 200 à 300 verhuizen. Alles samen hebben we er nu net geen 500 gered. Meer lukt niet, omdat we met te weinig zijn en omdat ze hier binnenkort al aan de slag gaan. De grootste populatie ter wereld zullen we dus nooit meer hebben. Maar hopelijk

Binnenkort willen ze nog wat spinnetjes verhuizen. Wie dan wil helpen, kan voor meer info terecht op de Facebookpagina "Topnatuur op Balinheide".

Situatie België

- Ontdekking op 20 mei 2009
- Ontdekking 'mega-populatie' Lommel in 2010
- Translocatie was quasi 'no brainer'
- Schijnbaar versnelde vergrassing voorbij 7 jaren (N?)
- Enorme klap door verdwijnen 'mega-populatie' op Balimheide ('zonnepark')

Situatie België

- Momenteel 8 locaties waar de soort met zekerheid aanwezig is
- 4 daarvan zijn nieuwe populaties, dus het gevolg van translocatie
- 4 op grondgebied Lommel, 3 op grondgebied Hechtel-Eksel, 1 op grondgebied Genk
- 2 locaties zijn nog te onderzoeken (1 'illegale' translocatie en 1 recente betrouwbare melding van een rondlopend mannetje)

Superzeldzame lentevuurspin per toeval gevonden op Genks heideterrein

Genk - De zeldzame lentevuurspin zit ook in Genk. Dat kwam per toeval aan het licht bij een terreinbezoek van Rik Brys in een natuurgebied van de stad. "Ineens zag ik iets rood tegen de grond afsteken, een seconde later zat ik op mijn knieën", vat hij het momentum samen.

Mireille Moes

Woensdag 25 mei 2022 om 11:32

Dik 125 jaar geleden werd een eerste en enige keer melding gemaakt van de lentevuurspin in Genk. Leon Becker, een spinnenkenner van die tijd, tekende toen op dat hij een lentevuurspin had gezien. "Maar meer wisten we niet", begint Rik Brys, deskundige ecologie bij stad Genk. "Er was geen enkel aanknopingspunt over waar het beestje zou kunnen zitten. En daarom gingen we ook niet op zoek. Ook zaterdag niet. Ik ging gewoon met een collega op een heide kijken hoe het terrein er voor staat. Op een bepaald ogenblik wilde ik hem wat uitleg geven over een soort habitat en keken we naar beneden. Ineens viel ons oog op een fel roodoranje vlekje dat afstak tegen het donkere van de aarde en de heide. We keken elkaar aan, dachten aan de lentevuurspin en gingen toen op de knieën om het goed te bekijken."

[LEES MEER. 'Mythische' lentevuurspin duikt na 116 jaar op in Lommel \(video\).](#)

Geheim

Het 'dit kan toch niet waar zijn'-gevoel bleek onterecht. Want de twee mannen hadden onmiskenbaar de zeldzame spin gevonden. "Toevallig. Gewoon op het juiste moment op de juiste plek naar de grond gekeken. Anders waren we er simpelweg langs door gewandeld. Want er was maar één spin te zien. We waren alle twee zo van onze melk dat we snel wat foto's maakten en vertrokken. Later ben ik dan teruggegaan met Koen Van Keer. Hij is dé spinnenkenner in Vlaanderen en de man die ook in Lommel - waar tot nu toe de enige gekende populatie zat - onderzoek doet naar deze spinnensoort. Een spin zagen we niet. Maar wel de typische webben waardoor we weten dat er meer spinnen zitten."

De eerste Genkse lentevuurspin die op foto werd gezet, rymt nu ons

En plots vind je een zeldzame diersoort op je wandeling

NATUUR IN LIMBURG
GENK
Mireille Moes

Dik 125 jaar geleden werd een eerste en enige keer melding gemaakt van de lentevuurspin in Genk. Leon Becker, een spinnenkenner van die tijd, tekende toen op dat hij een lentevuurspin had gezien. "Maar meer wisten we niet", begint Rik Brys, deskundige ecologie bij stad Genk. "Er was geen enkel aanknopingspunt over waar het beestje zou kunnen zitten. En daarom gingen we ook niet op zoek. Ook zaterdag niet. Ik ging gewoon met een collega op een heide kijken hoe het terrein er voor staat. Op een bepaald ogenblik wilde ik hem wat uitleg geven over een soort habitat en keken we naar beneden. Ineens viel ons oog op een fel roodoranje vlekje dat afstak tegen het donkere van de aarde en de heide. We keken elkaar aan, dachten aan de lentevuurspin en gingen toen op de knieën om het goed te bekijken."

Geheim
Het 'dit kan toch niet waar zijn'-gevoel bleek onterecht. Want de twee mannen hadden onmiskenbaar de zeldzame spin gevonden. "Toevallig. Gewoon op het juiste moment op de juiste plek naar de grond gekeken. Anders

waren we er simpelweg langs door gewandeld. Want er was maar één spin te zien. We waren alle twee zo van onze melk dat we snel wat foto's maakten en vertrokken. Later ben ik dan teruggegaan met Koen Van Keer. Hij is de spinnenkenner in Vlaanderen en de man die ook in Lommel - waar tot nu toe de enige gekende populatie zat - onderzoek doet naar deze spinnensoort. Een spin zagen we niet. Maar wel de typische webben waardoor we weten dat er meer spinnen zitten."

De plek waar de lentevuurspin is gevonden, wordt geheim gehouden. "De mensen die het moeten weten, kennen de locatie. Voor de anderen houden we het op een heideterrein in Genk om de spin maar ook de andere dieren op het terrein te beschermen. Het zou toch doodjammer zijn als door de verstoring de spin of andere dieren in de problemen komen."

Eén voor één verhuist
Het grote voordeel van deze populatie is dat ze al in natuurgebieden. "In Lommel was dat wat anders." Daar verhuisden vrijwilligers voor de komst van een zonnepark op industrieterrein Kristalpark bijna 500 lentevuurspinnen naar een veilige groene buffer wat vendersop. "Maar hier in Genk kunnen we het leefgebied helemaal op punt zetten. De spin gaat hier goed gevonden worden. En als we nog nieuwe maatregelen plannen gaan we ervoor zorgen dat het niet nadelig is voor deze soort. Want zeg nu zelf, het is toch fantastisch nieuws dat we zeker weten dat de spin hier zit. We weten hoe lang al. Ik vergelijk deze vondst met een Rubens die al de decennialang op de zolder van opa staat."

Rik Brys, deskundige ecologie bij stad Genk.

"Ik vergelijk deze vondst met een Rubens die al de decennialang op de zolder van opa staat"

© www.natuurpark.be/jagtoefenterrain

Situatie België

- Momenteel 8 locaties waar de soort met zekerheid aanwezig is
- 4 daarvan zijn nieuwe populaties, dus het gevolg van translocatie
- 4 op grondgebied Lommel, 3 op grondgebied Hechtel-Eksel, 1 op grondgebied Genk
- 2 locaties zijn nog te onderzoeken

Status populaties

1 gezonde - oorspronkelijk
1 semi-gezonde - translocatie
1 kwetsbare - oorspronkelijk
2 uiterst kwetsbare - oorspronkelijk/translocatie
3 (nog) onbekend - 2x translocatie (2021) / 1x oorspronkelijk (Genk)

Verschillende ARABEL-excursies naar vermeende historische vindplaatsen, zonder resultaat

Situatie België

Beschermingsstatuut soort

- Opgenomen in de Rode lijst Belgische spinnen (1998) als “uitgestorven”, maar: niet gevalideerd door INBO
- Opgenomen in een “Europese Rode Lijst” uit 1991 door het Europees Economisch en Sociaal Comité (adviserend orgaan de Raad van de Europese Unie, de Europese Commissie en het Europese parlement)
- Vlaamse beleidsrelevante soort (en in die hoedanigheid opgenomen in de meetnetten, met een jaarlijkse integrale telling > protocol)

Monitoringsprotocol spinnen

Versie 2.0

Koen Van Keer, Toon Westra, Sam Van De Poel en Geert De Knijf

INSTITUUT
NATUUR- EN BOSONDERZOEK

Situatie België

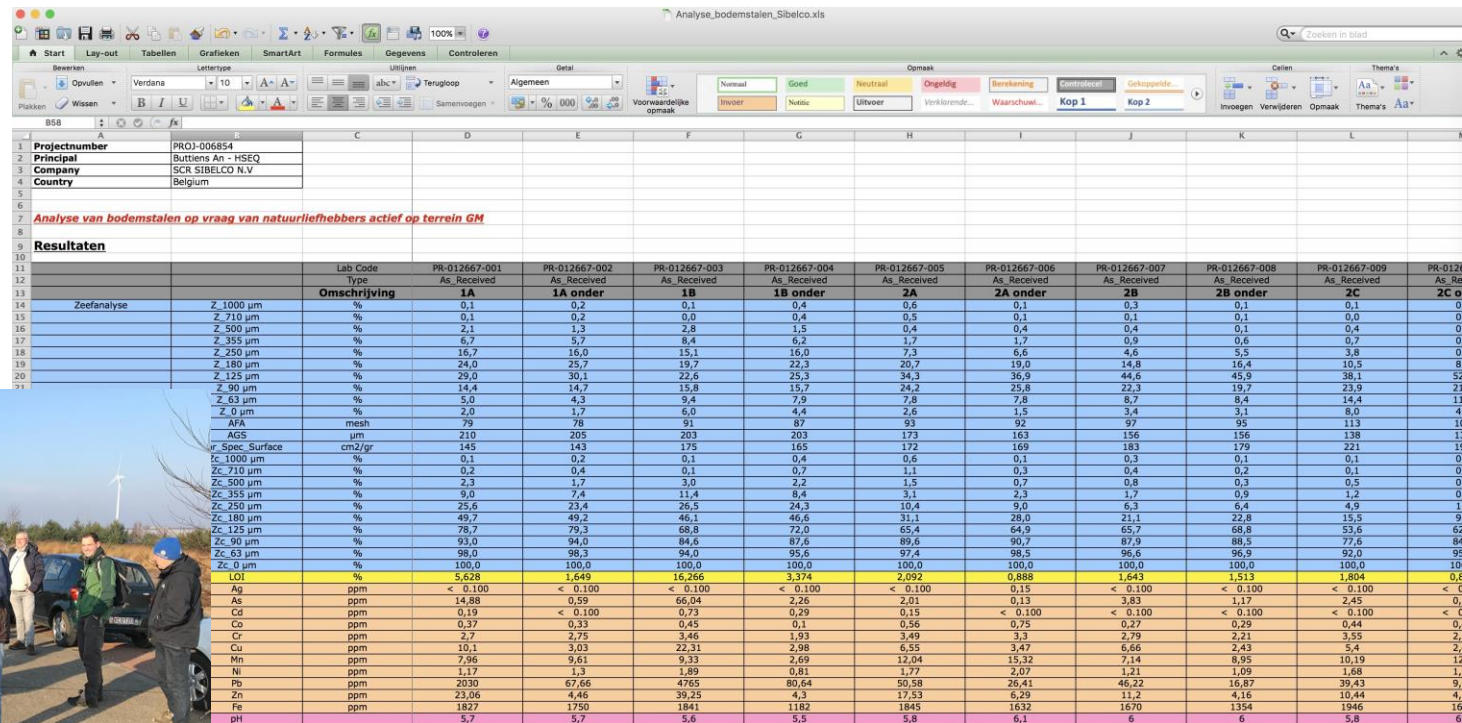
Beschermingsstatuut soort - mogelijkheden

- “Meesurfen” op andere SBP’s (Heivlinder, Gladde slang > aflopend maar verlengd > Lentevuurspin ‘meenemen’)
- Project ingediend ANB (Natuurpunt, ARABEL) > monitoring, beheer

Situatie België

Translocatiepraktijk

- Voorbereiding
 - Literatuurstudie (minimumoppervlakte, algemene habitatvereisten,...)
 - Adviesgroep
 - Analyse korrelgrootte (Sibelco)

Projectnummer	PRJ-006854
Principal	Buttiens An - HSEQ
Company	SCR SIBELCO N.V
Country	Belgium

Analyse van bodemstalen op vraag van natuurliefhebbers actief op terrein GM

Resultaten

Lab Code	Type	PR-012667-001	PR-012667-002	PR-012667-003	PR-012667-004	PR-012667-005	PR-012667-006	PR-012667-007	PR-012667-008	PR-012667-009	PR-012667-010
Omschrijving	As Received	1A onder	1B	1B onder	2A	2A onder	2B	2B onder	2C	2C onder	2D
Z 1000 µm	0,1	0,2	0,1	0,4	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Z 710 µm	0,1	0,2	0,0	0,4	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Z 500 µm	2,1	1,3	2,8	1,5	0,4	0,4	0,4	0,1	0,4	0,4	0,4
Z 355 µm	6,7	5,7	8,4	6,2	1,7	1,7	0,9	0,6	0,7	0,7	0,7
Z 250 µm	16,7	16,0	15,1	16,0	7,3	6,6	4,6	5,5	3,8	3,8	3,8
Z 180 µm	24,0	25,7	19,7	22,3	20,7	19,0	14,8	16,4	10,5	8	8
Z 125 µm	29,0	30,1	22,6	25,3	34,3	36,9	44,6	45,9	38,1	52	52
Z 90 µm	14,4	14,7	15,8	15,7	24,1	25,8	22,3	19,7	23,9	21,9	21,9
Z 63 µm	5,0	4,3	9,4	7,9	7,8	8,7	8,4	14,4	14,4	14,4	14,4
Z 0 µm	2,0	1,7	6,0	4,4	2,6	1,5	3,4	3,1	8,0	4	4
AFA	79	78	91	87	93	92	95	95	113	10	10
ACS	210	205	203	203	173	163	156	138	138	138	138
Spec. Surface	145	143	175	165	172	169	183	179	221	19	19
fc 1000 µm	0,1	0,2	0,1	0,4	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Zc 710 µm	0,2	0,4	0,1	0,7	1,1	0,3	0,4	0,2	0,1	0,1	0,1
Zc 500 µm	2,3	1,7	3,0	2,2	1,5	0,7	0,8	0,3	0,5	0,5	0,5
Zc 355 µm	9,0	7,4	11,4	8,4	3,1	2,3	1,7	0,9	1,2	0	0
Zc 250 µm	25,6	23,4	26,5	24,3	10,4	9,0	6,3	6,4	4,9	1	1
Zc 180 µm	49,7	49,2	46,1	46,8	31,1	28,0	21,1	22,8	15,5	9	9
Zc 125 µm	78,7	79,3	68,8	72,0	65,4	64,9	65,7	68,8	53,6	62	62
Zc 90 µm	93,0	94,0	84,6	89,6	89,6	90,7	87,9	88,5	77,6	84	84
Zc 63 µm	98,0	98,3	94,0	95,6	97,4	96,5	96,6	96,9	92,0	95	95
Zc 0 µm	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100	100
LOI	5,628	5,649	16,266	3,374	2,092	0,888	1,643	1,513	1,804	0,6	0,6
Ag	< 0.100	< 0.100	< 0.100	< 0.100	< 0.100	0,15	< 0.100	< 0.100	< 0.100	< 0.100	< 0.100
As	14,88	0,59	66,04	2,26	2,01	0,13	3,83	1,17	2,45	0	0
Cd	0,19	< 0.100	0,73	0,29	0,15	< 0.100	< 0.100	< 0.100	< 0.100	< 0.100	< 0.100
Co	0,37	0,33	0,45	0,1	0,56	0,75	0,25	0,44	0,44	0,44	0,44
Cr	2,7	2,75	3,46	1,93	3,49	3,3	2,79	2,21	3,55	2	2
Cu	10,1	3,03	22,31	2,98	6,55	3,47	6,66	2,43	5,4	2	2
Mn	7,96	9,61	9,33	2,69	12,04	15,32	8,95	10,19	12	12	12
Ni	1,17	1,3	1,89	0,81	1,77	1,21	1,09	1,68	1,68	1,68	1,68
Pb	2030	67,66	4765	80,64	50,58	26,41	46,22	16,87	39,43	9	9
Zn	23,06	4,46	39,25	4,3	17,53	6,29	11,2	4,16	10,44	4	4
Fe	1827	1750	1841	1182	1845	1632	1670	1354	1946	16	16
pH	5,7	5,7	5,6	5,5	5,8	6,1	6	5,8	6	6	6

Situatie België

Translocatiepraktijk

- Voorbereiding
 - Literatuurstudie
 - Adviesgroep
 - Analyse korrelgrootte
 - Wat documenteren?

Situatie België

Translocatiepraktijk

- Voorbereiding
 - Literatuurstudie
 - Adviesgroep
 - Analyse korrelgrootte
 - Wat documenteren?
 - Studie materialen (petfles, buizen, bekers, verkenning met vlaggetjes,...)

Situatie België

Translocatiepraktijk

- Voorbereiding
 - Literatuurstudie
 - Adviesgroep
 - Analyse korrelgrootte
 - Wat documenteren?
 - Studie materialen
 - Zoeken geschikte locaties (statuut gebieden, eerste verkenning door boswachters, dan via expert judgement vegetatie, voedselaanbod, microhabitatstructuur, vochtigheid, oriëntatie,...)

Situatie België

Translocatiepraktijk

- Verschillende methodes
 - uitgraven 'naakte' spin > holletje steken, spin deponeren
 - uitgraven 'naakte' spin > laten vestigen in petfles > fles ingraven ('Engelse methode')
 - uitgraven en terugplaatsen nest > afgezaagde buizen
 - uitgraven en terugplaatsen nest > biodegradabele bekens
- ✧ Translocatie 'naakte' spin minder succesvol dan translocatie nest

Situatie België

Translocatiepraktijk

- Voorbereiding
- Verschillende methodes
- 3 grote translocatie-acties (2011, 2018, 2021)
- Kraaien

Situatie België

Translocatiepraktijk

- Voorbereiding
- Verschillende methodes
- 3 grote translocatie-acties (2011, 2018, 2021)
- Kraaien

Bijna alles te danken aan vrijwilligers Levend Zand en Natuurpunt, maar gebrek aan 'structuur' in deze maakte zowel voorbereiding translocatie-acties als opvolging translocatiesucces moeilijk (cf. 'oudere' translocatie naar militair domein)

Situatie België

Translocatieresultaat

- Hoewel nog vroeg, blijkt de uitvoering moeilijk en het succes precair
 - 1 translocatie lijkt geslaagd
 - van 1 translocatie is de situatie erg precair
 - ◆ aantallen in translocatiezone liggen laag
 - ◆ zone onderging negatieve habitatevolutie tgv zomer 2020
 - van 2 nieuwe (2021) translocatiezones zijn de resultaten nog onbekend
 - ◆ uitgezette exemplaren teruggevonden (25/08/2022)
- Er blijft een reële kans op uiteindelijke mislukking

LOMMEL

Lentevuurspin steekt terug de kop op na verhuis

Voor de komst van het zonnepanelenpark verhuisden vrijwilligers vorig jaar in september bijna 500 lentevuurspinnen naar een veilige groene buffer in het Lommelse Kristalpark. "De voorbije weken staken daar de eerste mannetjes de kop op, maar pas in de nazomer zullen we conclusies kunnen trekken", onderstreept Davy Paulus van Natuurpunt.

Geert VAN BAELEN

Onder internationale belangstelling verhuisden vrijwilligers vorig jaar 495 tweebare spinnen naar een buffer van 50 hectaren, 'Balimbeide' op het Kristalpark III. De bedoeling was de zeldzame soort in veiligheid te brengen voor de aanleg startte van het zonnepanelenpark. Een nooit eerder vertoonde ingreep zonder garanties op een geslaagde afloop, al zijn de eerste tekenen nu wel hoopvol. "De voorbije weken zijn er inderdaad mannetjesspinnen gespot die op zoek gaan naar vrouwtjes, die zich hoofdzakelijk onder de grond bevinden", schetst Davy Paulus van Natuurpunt. "Zonder gericht te zoeken, hebben vrijwilligers op één geschikt windstille, warme, voornamelijk zelfs elf spinnen gespot, wat zeer veel is. Maar om te spreken van een succesvolle verhuis is het echt nog wel vroeg. Als er een bevruchting heeft plaatsgevonden, zullen

Vorig jaar in september werden er bijna 500 spinnen verhuisd, een ongeziene ingreep. [Foto: ONA](#)

de vrouwtjes ook nog voldoende prooidieren moeten kunnen vinden om hun eitjes te ontwikkelen. Dat gaat onder andere over bepaalde loopkevers die ze vatten met hun kleine webben die ze als afkalkjes over de grond spannen.

Pas in de nazomer, zo rond september, zullen we echte conclusies kunnen trekken. Dan kunnen we het aantal webjes tellen waarin de vrouwtjes met de jonge spinnen huizen en dit vergelijken met vorige jaren.

Erkenning

Ondertussen is rond het lot van deze lentevuurspinnen ook een werkgroep opgericht met de naam Erenus, verwijzend naar de Latijnse naam van dit spinnetje. "Hierin gaan wetenschappers en liefhebbers samen kennis vergaren om die te vertalen naar natuurbeheer op het terrein", stelt Paulus. De verhuisoperatie van de spin in september zorgt internationaal nog altijd voor heel wat deining. "In Engeland wil men eventueel een kweek- en beheerprogramma uitwerken voor de lentevuurspin. De wetenschappers hebben beeldmateriaal opgevraagd van onze verhuissactie die als baanbrekend wordt gezien. Ze kwamen ondanks nog aan bod op een symposium in Nederland. Een Afrikaanse neushoorn ver-

Pas in de nazomer kunnen we het aantal webjes tellen waarin de vrouwtjes met jonge spinnen huizen en dit vergelijken met vorige jaren.

Davy PAULUS
Natuurpunt

De lentevuurspin. [Foto: ONA](#)

huizen is geen nieuws, maar voor spinnen is dat een volledig nieuw gegeven." Natuurpunt heeft ook bijna de aankoop rond van Balimbeide en verzekert hiermee een groenbuffer op het industrieterrein. "Via een crowdfunding hadden we het resterende bedrag van 160.000 euro kunnen ophalen. Alles ligt nu bij de notaris om de koop definitief rond te maken."

Situatie België

Beheeringrepen

- Begrazing > schapen vs. runderen
- Uitbreiden perimeter uitgerasterd relict ->
- Verwijderen dennenopslag
- Chopperen vs kleinschalig manueel beheer
- Eerste 'formeel' project (SEW-Subsidie Eenmalige Werken) specifiek gericht op bijkomende habitatcreatie voor Lentevuurspin, wordt uitgevoerd in Lommel, door Natuurpunt (aannemer Heylen), tussen okt. 2022 en okt. 2023

Situatie Engeland

- Eén populatie resterend - bronpopulatie
 - herontdekt in 1979 en reeds in 1981 beschermd via de Wildlife and Countryside Act 1981
 - dus één “oerbiotoop” gebruikt als referentie voor translocatie
 - ‘dating service’ door Dr. Peter Merrett

Bezoek “oerkolonie”, 09.09.2019

Foto: Mona Van Dousselaere

Caroline Kelly, K. Van Keer, Andrew Nicholson

Bezoek RSPB Arne, 09.09.2019

Foto: Mona Van Dousselaere

K. Van Keer, Peter Robertson, Caroline Kelly

Bezoek RSPB Arne, 09.09.2019

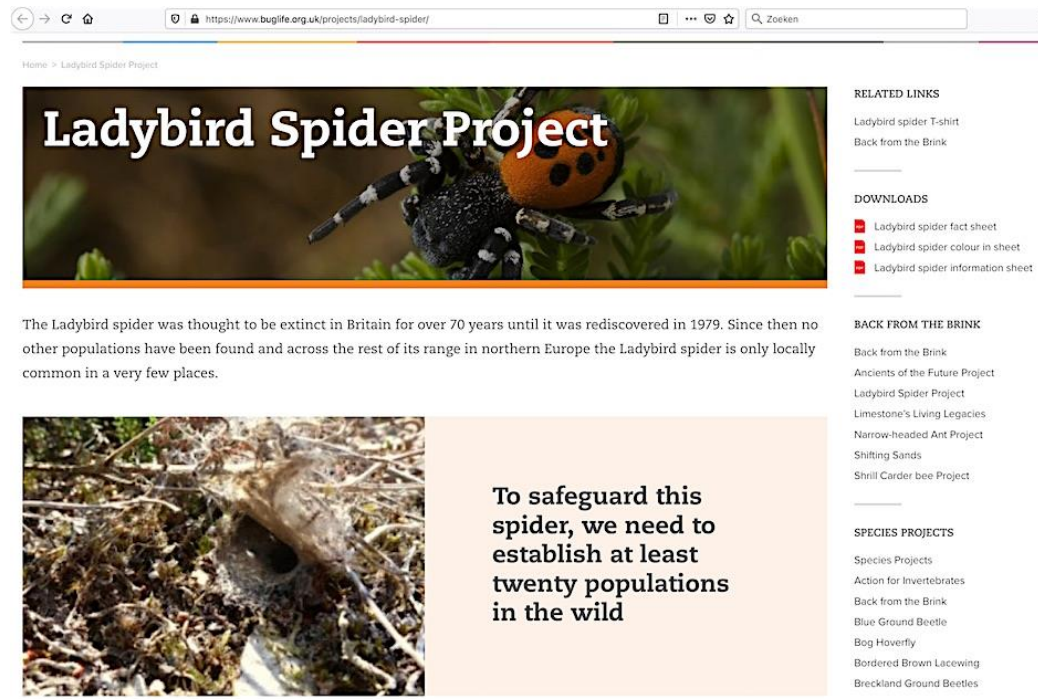

Foto: Mona Van Dousselaere

Peter Robertson, Caroline Kelly, K. Van Keer

Situatie Engeland

- Eén populatie resterend
- Buglife, project Back from the Brink, **Ladybird Spider Species Recovery Project**) Doel= binnen dit project (3 jaar: 2018-2020) 6 bijkomende populaties creëren (tot een totaal van 20) > opleiden vrijwilligers
- **Na 21 translocaties, van 1 naar 18 populaties** maar evengoed onzeker of deze op termijn allemaal blijven bestaan
- Translocatie met flessen

Home > Ladybird Spider Project

Ladybird Spider Project

The Ladybird spider was thought to be extinct in Britain for over 70 years until it was rediscovered in 1979. Since then no other populations have been found and across the rest of its range in northern Europe the Ladybird spider is only locally common in a very few places.

To safeguard this spider, we need to establish at least twenty populations in the wild

RELATED LINKS

- Ladybird spider T-shirt
- Back from the Brink

DOWNLOADS

- Ladybird spider fact sheet
- Ladybird spider colour in sheet
- Ladybird spider information sheet

BACK FROM THE BRINK

- Back from the Brink
- Ancients of the Future Project
- Ladybird Spider Project
- Limestone's Living Legacies
- Narrow-headed Ant Project
- Shifting Sands
- Shrill Carder bee Project

SPECIES PROJECTS

- Species Projects
- Action for Invertebrates
- Back from the Brink
- Blue Ground Beetle
- Bog Hoverfly
- Bordered Brown Lacewing
- Breckland Ground Beetles

Situatie Engeland

Lessen voor ons

- 'Eieren in meerdere manden'
- Translocatiemethode met petflessen

Situatie Engeland

Maar ook aan de andere kant is het gras niet zo groen...

- Geen soliede opvolgstructuur na Buglife project > voor project één persoon, die de meeste tellingen doet, idem na project
- Geen gestandaardiseerde monitoring die trendanalyses toelaat
 - gevolgen voor interpretatie data (nog gezonde populatie op oorspronkelijke vindplaats > verkeerd inzicht door beperkte telmethode = louter aan- of afwezigheid)
 - hoe stellen de getransloceerde kolonies het? 5 locaties bezocht en aanwezigheid vastgesteld op 09.09.2019
- Weinig onderzoek (nu wel studie korrels)
- Beheermatig weinig inspanningen, waardoor verdichting, verruiging, vervilting optreedt (veel problemen met Adelaarsvaren ('bracken'))
- Geheimhouding locaties

Alles welbeschouwd...

Hebben we het in Vlaanderen niet zo slecht gedaan...

Enorme inspanningen geleverd op vrijwillige basis door

- **vrijwilligers Levend Zand**
- **vrijwilligers Natuurpunt**
- **vrijwilligers ARABEL**
- **vrijwilligers ANB**

En op professionele basis door

- **Natuurpunt- en ANB-medewerkers**

Noden

- ‘Hands on’ translocatiepraktijk (bij kans > translocatie)

BIJLAGE 2: TRANSLOCATIEFORMULIER

Dit is bijlage 2 van Mergeay & Verbist (2021): Leidraad Translocaties voor Biodiversiteit in Vlaanderen. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2021 (13). We verwijzen hier verder naar als “basisrapport”.

1 DOEL VAN HET TRANSLOCATIEFORMULIER

Het doel van dit formulier is om

- Na te gaan of een vergunning noodzakelijk is,
- De noodzaak van de voorgestelde translocatie in het kader van natuurdoelen te evalueren,
- De slaagkansen van de voorgestelde translocatie in te schatten,
- Een samenvatting te geven van de informatie die nodig is om andere mensen of organisaties te betrekken bij een translocatie.

Indien een afwijking op het translocatieverbod uit het Soortenbesluit, een voortoets of een passende beoordeling nodig is om over te gaan tot een translocatie, dient dit formulier deel uit te maken van het aanvraagdossier. Dit formulier vormt tevens de basis voor de documentatie van effectieve translocaties.

2 WANNEER TE GEBRUIKEN?

Elke translocatie die een ontheffing op het Soortenbesluit, een voortoets of een passende beoordeling vereist, moet via dit formulier aangevraagd en gedocumenteerd worden. Raadpleeg de ‘Leidraad Translocaties voor Biodiversiteit in Vlaanderen’ om na te gaan welke translocaties een ontheffing op het Soortenbesluit behoeven.

3 HOE INVULLEN?

Dit formulier volgt de structuur en inhoud van de ‘Leidraad Translocaties voor Biodiversiteit in Vlaanderen’. Raadpleeg dit document tijdens het invullen.

Via dit formulier moet de noodzaak van een translocatie blijken voor de populatie van de doelsoort of beoogde natuurdoelen, op lokaal dan wel regionaal vlak. Uit de argumentatie moet blijken dat

- 1) het doel van de translocatie compatibel is met bestaande natuurbeheerplannen en/of soortenbeschermingsprogramma’s (SBP), met de specifieke en gewestelijke instandhoudingsdoelen voor de soort (zo die er zijn), of – indien relevant – met de lokale en gewestelijke instandhoudingsdoelen voor het habitatype waarvoor deze soort kenmerkend is, en andere doelstellingen omtrent behoud of

Noden

- 'Hands on' translocatiepraktijk
- Duurzame, dus structurele opvolging
 - risico te grote afhankelijkheid van één trekker
 - wat is hiervoor nodig? Formele bescherming? Structurele financiering?

Noden

- 'Hands on' translocatiepraktijk
- Duurzame, dus structurele opvolging
- Maximale standaardisatie monitoring (nu 2 types transecten naargelang de situatie - translocatie of oorspronkelijk > protocol aangepast)

Noden

- ‘Hands on’ translocatiepraktijk
- Duurzame, dus structurele opvolging
- Maximale standaardisatie monitoring
- Nauwe opvolging fluctuaties, trends, evt. wijzigingen tgv. klimaat- of andere factoren (bv. vervilting en dennenopslag tot voor enkele jaren “negatief” > dikkere strooisellaag en schaduw door dennen mogelijk temperend voor overmatige hitte (en droogte) > vaststelling vaker vestiging in semi-beschaduwde plekken naast dennen > op terrein tijdens jaarlijkse meetnettellingen)
 - belangrijk voor zowel beheer als keuze translocatie-locatie

Noden

- 'Hands on' translocatiepraktijk
- Duurzame, dus structurele opvolging
- Maximale standaardisatie monitoring
- Nauwe opvolging fluctuaties, trends, evt. wijzigingen tgv. klimaat- of andere factoren
- Meer onderzoek
 - om habitatvereisten beter te kennen
 - wat bv. met 'aanpassingen'?
 - welke effecten van konijn/ree/schaap op zowel structuur als voedselaanbod?

Noden

- 'Hands on' translocatiepraktijk
- Duurzame, dus structurele opvolging
- Maximale standaardisatie monitoring
- Nauwe opvolging fluctuaties, trends, evt. wijzigingen tgv. klimaat- of andere factoren
- Meer onderzoek
- Aangepast beheer obv. bovenstaande elementen
- Habitatcreatie (buiten koloniezones)
- 'Relatieve' geheimhouding locaties?

Dank

